

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/132/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6116215781
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6116215781.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a JUDr. Márie Podhorovej, v právnej veci žalobcu: Q. H., narodený XX.XX.XXXX, bytom XXX XX A. U., M. XXX/XX, proti žalovanému: Ústav na výkon trestu odňatia slobody, so sídlom XXX XX T. T. - P., J. XX, O.: XX XXX XXX, o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10 000 eur, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 9C/191/2016-151 zo dňa 08.06.2018, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 9C/191/2016-151 zo dňa 08.06.2018 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

o d ō v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením konanie zastavil (výrok I.) s poukazom na ustanovenia § 161 ods. 1, § 61, § 62 a § 67 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“) a rozhodol o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania, keď vyslovil, že žalovaný má nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok II.). V odôvodnení uznesenia súd konštatoval, že predmetom sporu je nárok uplatnený žalobcom podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorým sa domáhal voči žalovanému zaplata 10 000,- eur, ako náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej vydaným rozhodnutím žalovaného o uložení disciplinárneho trestu č. ÚVTOS-10-166/21-2012 dňa 02. 04. 2012, ktorým mu uložil ako odsúdenému disciplinárny trest „Pokarhanie.“ Toto rozhodnutie bolo potvrdené aj druhostupňovým orgánom. Krajský súd v Banskej Bystrici zrušil tieto rozhodnutia rozsudkom sp. zn. 23S/85/2012 dňa 17. 09. 2014 a Najvyšší súd SR v konaní 3Sžo/99/2014 dňa 06. 10. 2015 potvrdil rozhodnutie krajského súdu. Žalobca uviedol, že konaním žalovaného bol poškodený na svojich občianskych právach, ako aj právach odsúdeného tým, že po celú dobu konania, t. j. od roku 2012 do roku 2016, sa na neho hľadelo ako na trestaného odsúdeného. Žalobca tvrdil, že nebyť disciplinárneho trestu, už dňa 01. 08. 2012 by mal umožnené požiadať o zhladenie všetkých uložených disciplinárnych trestov v zmysle § 61 ods. 1 zákona 475/2005 Z. z.. Taktiež by bol navrhnutý na preradenie do diferenciacnej skupiny B, čomu by musela zoraďovacia komisia vyhovieť v zmysle vyhlášky č. 368/2008 Z. z.. Keďže však bol zaradený do diferencnej skupiny C, nemohol sa zúčastňovať ani na aktivitách podľa plánu kultúrno-osvetovej činnosti, musel byť zatvorený 23 hodín v cele, nemohol byť pracovne zaradený, mal obmedzený počet volaní a návštevy sa realizovali bez priameho styku. Sledovanie televízneho programu bolo možné iba do večierky. Najhlavnejší rozdiel medzi týmito skupinami bol však v tom, že ako odsúdený v skupine C nemohol byť kladne hodnotený na podmienené prepustenie a v prípade opätovného disciplinárneho previnenia sa na neho už hľadí ako na problémového odsúdeného pri hodnotení sociálneho rizika zlyhania. Taktiež žalobca tvrdil, že musel znášať zlé zaobchádzanie, fyzický a psychický teror. Z tohto dôvodu žalobca požadoval sumu 10 000 eur, ktorou mu žalovaný mal nahradiť vzniknutú nemajetkovú ujmu, ktorú musel znášať. Súd prvej inštancie v súlade s ustanovením § 161 ods. 1 CSP prihliadal na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť a následne konštatoval neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky na konanie a to nedostatok procesnej subjektivity žalovaného, s poukazom na ustanovenie § 61 a § 67

CSP. Tento svoj záver súd prvej inštancie zdôvodnil tým, že v zmysle § 3 ods. 3 prílohy rozkazu č. 631/2015, ktorým sa vydáva vzorový organizačný poriadok ústavov, je ústav (žalovaný) rozpočtovou organizáciou a v oblasti rozpočtovania, financovania a práva hospodárenia so zvereným majetkom štátu má právnu subjektivitu. Súd potom z uvedeného vyvodil, že v súvislosti s citovaným ustanovením § 61 a § 67 CSP ústav na výkon trestu odňatia slobody nemá podľa jeho názoru neobmedzenú právnu subjektivitu. To znamená, že spôsobilosť ústavu byť stranou v konaní a vystupovať samostatne je určená len určitými druhmi konaní (resp. sporov), a to konkrétne len konaniami v oblasti rozpočtovania, financovania a práva hospodárenia. Žalobca sa voči žalovanému domáhal takého nároku, ktorý nespadá ani pod jedno z týchto konaní a preto v dôsledku uvedenej skutočnosti (t. j. nedostatku procesnej subjektivity a procesnej spôsobilosti žalovaného) súd konanie zastavil z dôvodu, že ide o neodstrániteľný nedostatok podmienok konania. Súd však v odôvodnení uznesenia konštatoval aj ďalší neodstrániteľný nedostatok procesných podmienok konania a to nedostatok súdnej právomoci. Ohľadom tohto záveru súd poukázal na ustanovenie § 3 Civilného sporového poriadku, z ktorého vyplýva, že súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci. Súd následne uviedol, že svojho nároku sa žalobca domáhal z titulu rozhodnutia žalovaného o uložení disciplinárneho opatrenia, ktoré mu bolo uložené v zmysle zákona č. 475/2005 Z. z., ktorá právna úprava patrí do úpravy verejného práva. Žalobca sa preskúmania rozhodnutia žalovaného domáhal v správnom konaní a o jeho žalobe rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní 23S/85/2012. Nejednalo sa teda podľa súdu prvej inštancie o rozhodnutie o právach vyplývajúcich zo súkromnoprávnej sféry. Ďalej súd konštatoval, že žalobca sa domáhal náhrady nemajetkovej ujmy z dôvodu porušenia jeho osobnostných práv v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka a aj keby nedošlo k zastaveniu konania z dôvodu nedostatku spôsobilosti žalovaného, žalobe by všeobecný súd nemohol vyhovieť, keďže na daný vzťah nie je možné aplikovať toto zákonné ustanovenie, pretože sa nejedná o nárok vyplývajúci zo súkromnoprávnej sféry. V závere odôvodnenia svojho rozhodnutia súd prvej inštancie poznamenal, že pokiaľ žalobca poukazuje na tú skutočnosť, že konaním žalovaného mal byť poškodený na svojich občianskych právach, Ústavný súd SR je tým nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy. V takomto konaní môže ústavný súd rozhodnúť aj o finančnom zadostučinení (§ 36 ods. 1 zákona 475/2005 Z. z.). O náhrade trov prvoinštančného konania okresný súd rozhodol podľa ustanovenia § 256 ods. 1 CSP z dôvodu, že zastavenie konania procesne zavinil žalobca, preto priznal žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Voči uzneseniu súdu prvej inštancie podali v zákonom stanovenej lehote samostatné odvolania tak žalobca, ako aj v jeho mene splnomocnený právny zástupca (odvolací súd poznamenáva, že právne zastúpenie žalobcu v priebehu odvolacieho konania zaniklo, avšak v čase podania odvolania trvalo).

3. Žalobca v odvolaní uviedol, že uznesenie súdu prvej inštancie považuje za vecne nesprávne a nezákonné, označil ho za protiústavné a v príkrom rozpore s „judikatúrou ESLP a ÚS SR k čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru, ako aj čl. 14 medzinárodného paktu (Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach - International Covenant on Civil and Political Rights)“. Ako vecne a procesne nesprávne, hrubo arbitrárne považuje jednak tvrdenia súdu, že žalovaný nemá procesnú spôsobilosť, keď ako hmotnoprávny subjekt má IČO, uzatvára zmluvy vo vlastnom mene, koná vo vlastnom mene, hospodári na vlastný účet a pod., teda je tu logický predpoklad, že v prípade porušenia zákona alebo zmluvy je založená jeho zodpovednosť, aj procesnú spôsobilosť konať pred súdom. Žalobca označil právne názory vyslovené v napadnutom uznesení za neprípustné a hrubo protiústavne, pretože súd riadne nevysvetlil, prečo odmieta spravodlivosť a odmieta rozhodnúť v merite žaloby na úkor žalobcových základných práv špecifikovaných vyššie. O nedostatku právomoci tu nemožno hovoriť v žiadnom prípade, keďže je všeobecne známe, že súd musí podľa zákona, aj ustálenej praxe, nedostatok právomoci riešiť iba pozitívne v prospech právomoci súdu, ak nie je iný vnútroštátny orgán, ktorému môže vec postúpiť. Žalobca tak namieta porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy a s § 2 ods. 3 zák. 757/2004 Z.z. zákona o súdoch. Za vnútorne hrubo logicky rozporné považuje žalobca rozhodnutie ako celok, keď prvý výrok odporuje druhému z toho pohľadu, že ak ústav nemá spôsobilosť konať pred súdom, nemožno mu ani priznať trovy. Aj rozhodnutie o trovách potrebuje účastníkov hmotnoprávne a procesne spôsobilých na konanie a potom ak ústav nemôže byť účastníkom základného konania, priznanie trov v akejkoľvek výške je iracionálne. V prípade ich nezaplatenia nie je uznesenie exekučným titulom a ani ústav by nemohol byť účastníkom exekučného konania. Ak súd žalovanému priznáva trovy konania, má tak logicky procesnú spôsobilosť konať a rozhodovať, ako aj hospodáriť s majetkom. Zdôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie považuje žalobca za maximálne flagrantné

a účelové, s cieľom zbaviť žalovaného zodpovednosti za jeho protiprávne konania predstieraním spravodlivosti a ďalším protiprávnym konaním súdu proti právam žalobcu. Žalobca namieta, že pokiaľ súd pri skúmaní procesných podmienok konania má pochybnosti o ich splnení, potom nemôže konanie pre tento nedostatok zastaviť, ale túto otázku musí riešiť pozitívne, teda vec musí prejednať. Opačným výkladom by bol porušený princíp zákazu denegatio iustitiae, spočívajúci v tom, že súd je povinný vykonávať súdnictvo. K odmietnutiu spravodlivosti dochádza, ak súd bez zákonného dôvodu rozhodne, že neposkytne právnu ochranu subjektu domáhajúcemu sa súdnej ochrany. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. marca 2014, sp. zn. 8Sžo/31/2013). Na základe uvedených dôvodov žalobca žiada napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Vtedajší právny zástupca žalobcu podal v jeho mene odvolanie, v ktorom uviedol, že súd prvej inštancie napadnuté uznesenie predovšetkým odôvodnil absenciou procesnej subjektivity a procesnej spôsobilosti žalovaného s argumentáciou, že žalovaný má obmedzenú právnu subjektivitu len v oblasti rozpočtovania, financovania a práva hospodárenia so zvereným majetkom štátu v zmysle ustanovenia § 3 ods. 3 prílohy rozkazu č. 631/2015, ktorým sa vydáva vzorový organizačný poriadok ústavov. S týmto právnym názorom súdu sa v žiadnom prípade nestotožňuje, nakoľko tak, ako je to zrejmé zo samotného napadnutého uznesenia, žalovaný je právnickou osobou - rozpočtovou organizáciou s názvom Ústav na výkon trestu odňatia slobody, so sídlom: Sládkovičova 80, 974 05 Banská Bystrica - Kráľová, s prideleným IČO: 00 738 328 a DIČ: 202 107 5298, evidovanou v registri organizácií, vedeným Štatistickým úradom SR. Vtedajší právny zástupca žalobcu následne poukázal na znenie ustanovenia § 61 a § 67 Civilného sporového poriadku, v nadväznosti na ustanovenie § 18 ods. 1 a 2 a § 19a Občianskeho zákonníka a na ustanovenia § 21 ods. 1 prvá a druhá veta a ods. 4 a 5, § 26 a § 28 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Právny zástupca žalobcu potom argumentuje, že uvedený zákon vo svojich ustanoveniach § 26 a § 28 definuje jednotlivé obmedzenia spôsobilosti rozpočtových organizácii vlastnými právnymi (protiprávnymi) úkonmi brať na seba práva a zaväzovať sa k povinnostiam s tým, že z označených zákonných ustanovení nevyplýva také obmedzenie, na základe ktorého by bolo možné dospieť k záveru, že pri rozpočtovej organizácii - ako právnickej osobe - nemôže dôjsť k vzniku záväzku, predstavujúceho povinnosť nahradiť škodu, resp. nemajetkovú ujmu, spôsobenú jej protiprávnym konaním. Pokiaľ súd argumentuje tým, že žalovaný má spôsobilosť mať práva a povinnosti a procesnú spôsobilosť obmedzenú rozkazom č. 631/2015, ktorým sa vydáva vzorový organizačný poriadok ústavov a to len na určité právne oblasti, ktoré sú odlišné od žalobcom uplatňovaného práva v tomto konaní, je evidentné, že takýto rozkaz nie je normou so silou zákona, z ktorého dôvodu potom takéto obmedzenie práv a povinností žalovaného nemôže mať a nemá - nie len pre účely tohto konania - žiadne právne účinky, nakoľko by to bolo v rozpore s ustanovením § 19a Občianskeho zákonníka. S poukazom na uvedené je teda zrejmé, že žalovaný je jednoznačne subjektom práva, tento má tak právnu subjektivitu, ako aj spôsobilosť na právne úkony. Táto spôsobilosť na právne úkony pritom nemôže byť a nie je obmedzená akýmsi interným rozhodnutím žalovaného, ktorým si žalovaný v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi mienil zúžiť rozsah zákonom mu priznanej právnej subjektivity. Žalovaný má tak procesnú subjektivitu, ako aj procesnú spôsobilosť byť stranou v tomto konaní a v tomto konaní aj samostatne vystupovať. Pokiaľ súd prvej inštancie dospel k opačnému názoru je zrejmé, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ktorá skutočnosť potom zakladá odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) písm. h) CSP. V tejto súvislosti právny zástupca žalobcu dal do pozornosti odvolaciemu súdu, že súd prvej inštancie napadnuté rozhodnutie oprel o dôkazný prostriedok, označený ako: „rozkaz č. 631/2015, ktorým sa vydáva vzorový organizačný poriadok ústavov“, ktorý však žalobcovi, ani jeho právneho zástupcovi, nikdy nebol doručený, s týmto sa nemali možnosť v priebehu konania pred vydaním napadnutého rozhodnutia oboznámiť a k tomuto zaujať vlastné stanovisko. Takýto postup prvoinstančného súdu je potrebné podľa názoru odvolateľa posúdiť ako postup z procesného hľadiska za nesprávny, znemožňujúci žalobcovi riadne uplatňovanie jeho procesných práv a porušujúci jeho práva na spravodlivý súdny proces. Pokiaľ súd vyslovil v napadnutom uznesení aj absenciu právomoci súdu danú vec prejednať a rozhodnúť, nakoľko podľa názoru súdu je predmetom tohto sporu právo, ktoré patrí do oblasti verejného práva, ani s týmto právnym názorom súdu sa nemožno stotožniť a tento považuje odvolateľ za nesprávny. V predmetnom konaní sa žalobca domáha, aby súd svojim autoritatívnym rozhodnutím uložil žalovanému povinnosť nahradiť nemajetkovú ujmu, spôsobenú žalobcovi protiprávnym konaním žalovaného a to vydaním rozhodnutia zo dňa 02. 04. 2012 pod č. ÚVTOS-10-166/21-2012 (ktoré rozhodnutie bolo rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 17. 09. 2014, sp. zn.: 23S/85/2012, v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR zo dňa 06. 10.

2015, sp. zn.: 3Sžo/99/2014 označené za nezákonné), ktorým konaním žalovaný neoprávnene zasiahol do žalobcových práv osobnostného charakteru, garantovaných mu nielen ustanovením § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, ale aj čl. 19 Ústavy SR. S poukazom na povahu v tomto konaní uplatneného práva a s tým súvisiacich povinností žalovaného, tvoriacich obsah daného právneho vzťahu, je pritom evidentné, že sa medzi stranami sporu jedná o spor rydzo súkromnoprávneho charakteru, keďže z hmotnoprávneho hľadiska sa jedná o právo na náhradu škody (nemajetkovej), upravené jednotlivými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ako elementárneho kódexu upravujúceho súkromnoprávne vzťahy. Skutočnosť, že žalovaný protiprávne zasiahol do osobnosti žalobcu opierajúc sa pritom o právnu úpravu z oblasti verejného práva na tom nič nemení. Protiprávnym konaním žalovaného došlo k spôsobeniu škody, teda k vzniku nového záväzkového vzťahu medzi stranami sporu a to v práve žalobcu požadovať od žalovaného reparáciu spôsobenej ujmy (ide o súkromné subjektívne právo) a tomu zodpovedajúcej povinnosti žalovaného tak, ako to upravujú normy súkromného práva, definované v Občianskom zákonníku. Zisťovanie danosti právomoci občianskoprávných súdov sa spravuje zásadou, že to, či právny vzťah a jeho riešenie patrí do právomoci občianskoprávných súdov alebo nie, závisí od obsahu daného právneho vzťahu a nie od okolností, či predpis upravujúci vzťah je z legislatívneho hľadiska súčasťou toho či onoho právneho odvetvia. Odvolateľ tak namieta, že pokiaľ by sa právny názor súdu, vyjadrený v napadnutom uznesení, prijal za správny, súd by nebol kompetentný prejednávať a rozhodovať napr. ani spory o náhradu škody spôsobenej vydaním nezákonných rozhodnutí príslušných orgánov v trestnom konaní. Okrem uvedeného vtedajší právny zástupca žalobcu v odvolaní súdu prvej inštancie vytýkal aj ďalšie pochybenie. V zmysle § 9 CSP musí vydanie uznesenia o zastavení konania nasledovať bezodkladne po indikovaní nedostatku právomoci súdu vec prejednať, avšak súd prvej inštancie konanie zastavil až po tom, čo vykonal mnohé procesné úkony (pojednávania, výsluchy sporových strán, výsluchy mnohých svedkov písomnou formou a pod.), ktorý postup súdu nemožno považovať za súladný so zásadou hospodárnosti konania. Čo je však podstatné a kľúčové, v prípade ak súd zistí, že nedisponuje právomocou vo veci konať, je jeho povinnosťou spoľahlivo ustáliť, do právomoci ktorého orgánu zo sústavy orgánov ochrany práva daná vec patrí. Z praktického hľadiska sa teda vec nikdy nemôže skončiť vydaním uznesenia o zastavení konania. Súd totiž musí vždy indikovať orgán, ktorému vec do právomoci patrí (ust. § 10 C. s. p.). Pokiaľ súd taký orgán indikovať nedokáže, v zmysle výkladového pravidla čl. 3 CSP, v spojení s ustanovením § 3 CSP, platí nevyvrátiteľná právna domnienka, že vec patrí do právomoci súdu Slovenskej republiky. Subjekt právneho vzťahu sa totiž nikdy nemôže ocitnúť v situácii, že štát nedokáže poskytnúť účinnú právnu ochranu prostredníctvom svojich orgánov ochrany práva. Pokiaľ súd prvej inštancie v tejto súvislosti v odôvodnení napadnutého uznesenia naznačuje, že je to práve Ústavný súd SR, na ktorý sa mal žalobca obrátiť, pokiaľ namieta porušenie svojich práv, právny zástupca žalobcu s takýmto názorom nesúhlasí. Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR tento nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 Ústavy SR je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Úlohou Ústavného súdu SR teda nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Predpokladom právomoci Ústavného súdu je, že sťažovateľ vyčerpal všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a Ústavný súd teda predstavuje len ultima ratio, inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (čl. 127 ods. 1 a čl. 53 ods. 1 Ústavy SR). Vzhľadom na vyššie uvedené, v prípade, ak by žalobca svoj nárok uplatnený v tomto konaní uplatňoval priamo na Ústavnom súde SR tak, ako to účelovo a nesprávne naznačuje súd prvej inštancie, je zrejmé, že jeho sťažnosť by musela byť odmietnutá z dôvodu nedostatku právomoci Ústavného súdu SR predmetnú vec prejednať a rozhodnúť. S poukazom na uvedené je teda evidentné, že predmetom tohto konania je právo výlučne súkromnoprávnej povahy, teda spor ktorý je súd v civilnom konaní nielen oprávnený, ale aj povinný prejednať a rozhodnúť. V závere odvolania právny zástupca žalobcu taktiež poukázal na skutočnosť, že pokiaľ jedným z dôvodov, prečo súd predmetnú vec zastavil, je absencia právnej subjektivity, resp. procesnej subjektivity a s tým spojenej procesnej spôsobilosti žalovaného, nie je potom zrejmé, ako môže žalovaný subjekt nadobúdať práva (v tomto prípade právo na náhradu trov konania a tak aj výrok o náhrade trov konania je vecne nesprávny. Závery súdu sú tak vo vzájomnom rozpore, ktorá skutočnosť potom robí napadnuté rozhodnutie nezrozumiteľným, nepreskúmateľným a arbitrárnym. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia potom odvolateľ navrhuje, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že konanie nezastaví, alternatívne navrhuje, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniam žalobcu a jeho právneho zástupcu len v stručnosti uviedol, že žalobca svojim odvolaním do predmetného sporu nevniesol žiadne nové podnety než tie, ktoré prezentoval v samotnej žalobe, nepredložil nové podstatné skutočnosti a neuviedol dostatočnú právnu argumentáciu ku skutkovým tvrdeniam žalovaného. Žalovaný sa preto naďalej pridržiava svojich vyjadrení zo dňa 23.09.2016, 08.02.2017, 02.06.2017 a zo dňa 26.09.2017.

6. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. V ustanovení § 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku sú citované vady, pre ktoré je možné, respektíve nutné rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V zásade ide o vady, ktoré sú porušením základného práva strán sporu na spravodlivý súdny proces, ktoré je zaručené Ústavou SR a ostatnými právnymi normami. Odvolací súd, oboznámiac sa s dôvodmi odvolania a s obsahom odôvodnenia napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie konštatuje nesprávne právne posúdenie vecí, pokiaľ súd konanie zastavil z dôvodu nedostatku pasívnej hmotnoprávnej, a tým aj procesnej subjektivity žalovaného a taktiež, pokiaľ súd prvej inštancie vyslovil nedostatok právomoci súdu daný spor prejednať a rozhodnúť. Oba tieto závery prijaté súdom prvej inštancie je nutné považovať za vecne nesprávne.

8. Podľa ustanovenia § 18 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej „Občiansky zákonník“), spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby.

9. Podľa ustanovenia § 18 ods. 2 písm. d/ Občianskeho zákonníka, právnickými osobami sú aj iné subjekty, o ktorých to ustanovuje zákon.

10. Podľa ustanovenia § 19a ods. 1 Občianskeho zákonníka, spôsobilosť právnickej osoby nadobúdať práva a povinnosti môže byť obmedzená len zákonom.

11. Podľa ustanovenia § 1 písm. b) zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej strážne (ďalej len „ZoZVJS“), zbor väzenskej a justičnej strážne je ozbrojený bezpečnostný zbor, ktorý plní úlohy na úseku výkonu trestu odňatia slobody.

12. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. b) ZoZVJS, zbor organizačne tvoria ústavy na výkon väzby, ústavy na výkon trestu odňatia slobody, ústav na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých a nemocnica pre obvinených a odsúdených (ďalej v texte aj „ústav“).

13. Podľa ustanovenia § 2 ods. 5 ZoZVJS., generálne riaditeľstvo a ústavy sú rozpočtové organizácie.

14. V nadväznosti na uvedené, podľa ustanovenia § 21 ods. 1 (prvá veta) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „Rozpočtový zákon“), rozpočtová organizácia je právnická osoba štátu, obce alebo vyššieho územného celku, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na štátny rozpočet, rozpočet obce alebo na rozpočet vyššieho územného celku.

15. Podľa ustanovenia § 21 ods. 3 (prvá veta) Rozpočtového zákona, rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie možno zriadiť na plnenie úloh štátu, obce alebo vyššieho územného celku vyplývajúcich z osobitných predpisov.

16. Podľa ustanovenia § 21 ods. 4 Rozpočtového zákona, rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie môžu vo vlastnom mene nadobúdať práva a zaväzovať sa odo dňa svojho zriadenia.

17. Odvolací súd s poukazom na citovanú právnu úpravu konštatuje, že pokiaľ súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 161 ods. 1 Civilného sporového poriadku, v spojení s ustanoveniami § 61 a 67 vyslovil neodstrániteľnú prekážku postupu súdu spočívajúcu v nedostatku procesnej subjektivity žalovaného, jeho závery neboli správne a súladné s uvedenou zákonnou úpravou.

18. Z ustanovenia § 1 a 2 zákona č. 4/2001 Z. z. vyplýva, že zbor väzenskej a justičnej stráže je ozbrojený bezpečnostný zbor, ktorý (okrem iného) plní úlohy na úseku výkonu trestu odňatia slobody a ktorého organizačnou zložkou je ústav na výkon trestu odňatia slobody. Do pôsobnosti zboru podľa § 4 ods. 1 písm. a) tohto zákona patrí zabezpečovanie výkonu trestu odňatia slobody, pričom spôsob výkonu trestu odňatia slobody, práva a povinnosti odsúdených a dozor a kontrolu nad výkonom trestu upravuje osobitný zákon č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody. Na čele ústavu stojí riaditeľ, ktorý je štatutárnym orgánom ústavu a ktorý zodpovedá za to, aby sa trest odňatia slobody vykonával v súlade s osobitnými predpismi. Na naplnenie tohto účelu riaditeľ ukladá príslušníkom zboru a zamestnancom zboru ústavu úlohy, riadi ich činnosť, vydáva im na tento účel rozkazy, príkazy, pokyny, nariadenia a vykonáva kontrolnú činnosť.

19. Občiansky zákonník, ako lex generalis v ustanovení § 18 ods. 1 ustanovuje, že spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby. Súčasne je relevantné, že v ustanovení § 19a ods. 1 Občiansky zákonník upravuje, že spôsobilosť právnickej osoby nadobúdať práva a povinnosti môže byť obmedzená len zákonom. Právne postavenie ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ako rozpočtovej organizácie, upravuje osobitný zákon č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v ustanovení § 2 ods. 5, pričom rozpočtové organizácie a ich právne postavenie upravuje ďalší osobitný právny predpis zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách rozpočtových pravidiel verejnej správy. Podľa ustanovenia § 21 ods. 1 (prvá veta) zákona č. 523/2004 Z. z., rozpočtová organizácia je právnická osoba, ktorá môže vo vlastnom mene nadobúdať práva a zaväzovať sa odo dňa svojho zriadenia (§ 21 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z.z.). Z vyššie citovaných zákonných ustanovení potom možno vyvodiť, že ústav na výkon trestu odňatia slobody je právnickou osobou zriadenou ministerstvom spravodlivosti na plnenie úloh štátu, ktorý má právnu subjektivitu v rozsahu vyplývajúcom mu z osobitných predpisov, pričom v tomto rozsahu ústav môže odo dňa svojho zriadenia vo vlastnom mene nadobúdať práva a zaväzovať sa. Zo žiadneho zákonného ustanovenia (viď dikciu ustanovenia § 19a ods. 1 Občianskeho zákonníka) pritom obmedzenie spôsobilosti ústavov na výkon trestu odňatia slobody nevyplýva. Obmedzenia konať a obmedzenú právnu a procesnú subjektivitu (vystupovať samostatne, byť stranou sporu) súd prvej inštancie vyvodil len z interného, vnútorného predpisu zboru väzenskej a justičnej stráže. Odvolací súd však predovšetkým konštatuje, že súd prvej inštancie v bode 13. odôvodnenia uznesenia značne nekonkrétne uviedol, že v zmysle § 3 ods. 3 prílohy rozkazu č. 631/2015, ktorým sa vydáva vzorový organizačný poriadok ústavov, je ústav (žalovaný) rozpočtovou organizáciou v oblasti rozpočtovania, financovania a práva hospodárenia so zvereným majetkom štátu má právnu subjektivitu. Súd nešpecifikoval, o rozkaz koho (konkrétne ktorého oprávneného subjektu) ide, nakoľko interné vnútorné predpisy - rozkazy záväzné pre zbor väzenskej a justičnej stráže sú oprávnené vydávať viaceré subjekty (napr. minister spravodlivosti Slovenskej republiky, generálny riaditeľ Zboru väzenskej a justičnej stráže, riaditelia jednotlivých ústavov na výkon trestu odňatia slobody..). Z uvedeného potom súd v odseku 14. odôvodnenia napadnutého uznesenia vyvodil, že v súvislosti s ustanovením § 61 a § 67 CSP ústav na výkon trestu odňatia slobody nemá neobmedzenú právnu subjektivitu. Súd mal za to, že spôsobilosť ústavu byť stranou v konaní a vystupovať samostatne je určovaná len určitými druhmi konaní (resp. sporov), a to konkrétne len konaniami v oblasti rozpočtovania, financovania a práva hospodárenia. Žalobca sa voči žalovanému domáhal takého nároku, ktorý nespadá ani pod jedno z týchto konaní a preto súd s poukazom na ustanovenie § 62 CSP konanie zastavil.

20. Odvolací súd okrem poukazu na dikciu ustanovenia § 19a ods. 1 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že spôsobilosť právnickej osoby nadobúdať práva a povinnosti môže byť obmedzená len a výlučne zákonom (teda výlučne len všeobecne záväznou právnou normou), pričom žiadna zákonná úprava obmedzenie žalovaného v spôsobilosti na práva a povinnosti neupravuje, však poznamenáva, že odvolaciemu súdu ani nie je zrejmé, ktorú internú právnu normu mal súd prvej inštancie na mysli, z ktorej vyvodil nedostatok procesnej spôsobilosti žalovaného. Súd prvej inštancie zrejme mienil poukázať na rozkaz generálneho riaditeľa justičnej a väzenskej stráže č. 41/2015 (napriek tomu, že nesprávne uviedol nešpecifikovaný rozkaz č. 361/2015), avšak odvolací súd zistil, že v aktuálne platnom znení organizačného poriadku v § 2 ods. 3 prílohy rozkazu generálneho riaditeľa justičnej a väzenskej stráže č. 41/2015, ktorým sa vydáva Vzorový organizačný poriadok ústavov, je obsiahnutá zmena určenia právneho postavenia ústavu tým, že predmetná textová časť obmedzujúca právnu subjektivitu ústavu len na súdom prvej inštancie uvádzané oblasti (rozpočtovania, financovania a práva hospodárenia so zvereným majetkom štátu), je v tomto rozsahu preškrtnutá. Z ustanovenia § 2 ods. 3 prílohy predmetného rozkazu, ktoré sa zaoberá pôsobnosťou ústavu, výslovne vyplýva, že ústav je rozpočtová organizácia

s právnou subjektivitou. Odvolací súd ďalej podporne poukazuje aj na rozkaz č. RMS č. 11/2017 ministra spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorým sa ustanovuje organizačný poriadok GR Zboru väzenskej a justičnej stráže, ktorý v § 2 ods. 3 zhodne ustanovuje, že generálne riaditeľstvo, ústavy na výkon väzby, ústavy na výkon trestu odňatia slobody, ústav na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých a nemocnica pre obvinených a odsúdených (ďalej len „ústav“) sú rozpočtové organizácie (opäť bez akéhokoľvek obmedzenia). Odvolací súd preto vo vzťahu k uvedenému poukazuje na nesprávnosť právneho záveru okresného súdu o tom, že ústav je rozpočtovou organizáciou s právnou subjektivitou s obmedzenou právnou subjektivitou len v oblasti rozpočtovania, financovania a práva hospodárenia so zvereným majetkom štátu. Uvedené obmedzenie nevyplýva zo žiadneho zákonného ustanovenia a v súčasnosti ani z interných právnych predpisov žalovaného. Avšak aj za predpokladu, ak by naďalej takéto obmedzenie z interného právneho predpisu (rozkazu) vyplývalo, z dôvodu rozporu takéhoto ustanovenia interného predpisu, ako právnej normy s nižšou právnou silou so zákonnú úpravou ustanovenia § 19a ods. 1 Občianskeho zákonníka, by nemalo právnou účinnosť a súd by naň nemohol prihliadnuť.

21. Odvolací súd konštatuje, že žalovaný - Ústav na výkon trestu odňatia slobody so sídlom 974 05 Banská Bystrica 5, Sládkovičova 80, Kráľová, IČO : 00 738 328, bol ako rozpočtová organizácia Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zriadená zriaďovacou listinou Ministerstva spravodlivosti SR č. GR ZVJS-180/40-2001 zo dňa 31.01.2001. Odvolací súd uzatvára, že žalovaný, ako právnická osoba, má plnú hmotnoprávnu i procesnú spôsobilosť a teda aj spôsobilosť vystupovať v konaní ako strana v danom spore, nakoľko žiadny zákon jeho právnou subjektivitou neobmedzuje. Súd prvej inštancie tak dospel k nesprávnemu záveru o nedostatku procesnej subjektivity a procesnej spôsobilosti žalovaného.

22. Súd prvej inštancie okrem nedostatku procesnej subjektivity a procesnej spôsobilosti žalovaného napadnutým rozhodnutím poukázal aj na ďalší neodstrániteľný nedostatok procesných podmienok konania a to na chýbajúcu právomoc súdu v zmysle ustanovenia § 3 CSP, nakoľko podľa názoru súdu prvej inštancie daný spor patrí do oblasti práva verejného a nie práva súkromného. Ani uvedený právny názor súdu prvej inštancie nie je správny.

23. Podľa čl. 1 základných princípov Civilného sporového poriadku, spory vyplývajúce z ohrozenia alebo porušenia subjektívnych práv prejednáva a rozhoduje nezávislý a nestranný súd, ak taká právomoc nie je zákonom zverená inému orgánu.

24. Podľa ustanovenia § 3 CSP, súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

25. Podľa ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

26. Podľa ustanovenia § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

27. Podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

28. Podľa ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

29. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej „Ústava“), každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

30. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným

súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

31. Právo na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru obsahuje dve zložky, a to jednak právo na prístup k súdu, t. j. právo obrátiť sa na súd na vymoženie či ochranu subjektívneho práva, a jednak právo na určitú kvalitu procesu, ktorá je zabezpečená celou radou inštitucionálnych a procesných záruk. Právo na spravodlivý súdny proces je tak samostatné subjektívne verejné právo každého voči štátu na poskytnutie právnej ochrany v takom procese, ktorý maximálne garantuje spravodlivý výsledok.

32. Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (IV. ÚS 77/02, III. ÚS 63/06), podstata základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 Ústavy v spojení s čl. 51 Ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom. V súdnej praxi môžu nastať prípady, kedy všeobecné súdy na zistený skutkový stav pristúpia k nesprávnej aplikácii práva, čo môže viesť až k ohrozeniu alebo porušeniu základných práv a slobôd účastníka konania. Pri posudzovaní celého spektra relevantných právnych predpisov v súvislosti s konaním si možno predstaviť konkurenciu jednotlivých noriem jednoduchého práva a s tým spojenú aj konkurenciu rôznych interpretačných alternatív, v ktorých sa odráža kolízia ústavných princípov, čo niekedy môže viesť až k svojvoľnej aplikácii práva. Porušenie niektorej z noriem jednoduchého práva v dôsledku svojvôle alebo v dôsledku interpretácie, ktorá je v rozpore s princípmi spravodlivosti je postup, ktorý môže byť spôsobilý zasiahnuť do vyššie označených základných práv žalobcu. Odvolací súd je po preskúmaní predloženej veci toho názoru, že súd prvej inštancie sa takéhoto pochybenia dopustil, keď dospel k právnomu záveru, že predmetné konanie bolo potrebné zastaviť okrem nedostatok procesnej subjektivity žalovaného aj pre nedostatok právomoci súdu.

33. Žalobca sa v danej veci žalobou domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v dôsledku tvrdých zásahov do osobnostných práv žalobcu, ako fyzickej osoby, ktorá má právo na ochranu osobnosti podľa ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka. Žalobca, ako osoba vykonávajúca v minulosti trest odňatia slobody, sa bol povinný podrobiť takému spôsobu výkonu trestu odňatia slobody v ústave, ktorý zodpovedá podmienkam upraveným zákonom č. 475/2005 Z. z., tak, aby sa naplňal účel výkonu tohto trestu. Napriek uvedenému, zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by sa odsúdený vzhľadom na jeho pobyt v ústave na výkon trestu odňatia slobody nemal možnosť ako fyzická osoba domáhať v konaní pred súdom ochrany svojich subjektívnych osobných a osobnostných práv, ak tvrdí, že došlo k zásahu do jeho osobnostných práv a to zo strany ústavy, v ktorom bol v čase podania žaloby umiestnený. Osoby vykonávajúce trest v ústave sú povinné podrobiť sa určitým obmedzeniam základných ľudských práv a slobôd, aby sa účel trestu naplňal, avšak pokiaľ spochybňujú zákonný rámec a dôvodnosť zásahu do ich osobných práv aj z pohľadu ich legality, legitimacy a proporcionality, vo vzťahu k týmto tvrdeniam má záver zaujať všeobecný súd vrámci občianskoprávneho konania iniciovaného podľa ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a jednoznačne ide o súkromnoprávny nárok žalobcu na prejednanie ktorého je daná právomoc všeobecného súdu. Následne sa domáha nároku na náhradu za tvrdenú nemajetkovú ujmu, ktorý posudzuje súd v zmysle ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka. Opačný záver by mal znaky odopierania prístupu žalobcu k súdu, čo by bolo v rozpore so zásadami ústavných princípov a v rozpore s obsahom medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Je úlohou nezávislého súdu uzavrieť po vykonanom dokazovaní, či práva žalobcu, ako odsúdeného a aj v akom eventuálnom rozsahu boli alebo neboli porušené, prípadne či vôbec išlo o neoprávnený zásah. Nie je vylúčené, aby tým istým konaním, respektíve postupom žalovaného, došlo k porušeniu povinností vyplývajúcich zo zákona č. 457/2005 Z. z., a súčasne k porušeniu práva na ochranu osobnosti žalobcu v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Tieto nároky treba dôsledne rozlišovať a pri ich posudzovaní mať na zreteli nielen odlišnosť vzťahov, z ktorých sú vyvodzované, ale tiež právnej úpravy, ktorá sa na ne vzťahuje. Pretože súd nie je viazaný právnu kvalifikáciu, ale len skutkovým vymedzením v žalobe, musí si vyriešiť aj prípadnú konkurenciu (súbehu) právnych nárokov a spomedzi viacerých vybrať správnu

právnú normu (vid' aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 M Cdo 16/2011, a sp. zn.7 Cdo 65/2013).

34. Žalobca v žalobe, ktorou sa domáha určenia, že zásahom žalovaného boli porušené jeho osobnostné práva a ľudská dôstojnosť, je žalobou podanou v zmysle ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Na základe týchto skutočností, je potom právny záver okresného súdu o tom, že ide o rozhodovací proces v zmysle zákona č. 475/2005 Z. z., ktorý patrí do právnej úpravy verejného práva, v dôsledku čoho následne súd prvej inštancie vyvodil, že nemá právomoc konať, nesprávny. Rozhodovať o zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby patrí do právomoci všeobecného občianskoprávneho súdu. Z logických dôvodov tak neprípadá do úvahy ani eventuality prieskum Ústavným súdom SR ako to v závere svojho rozhodnutia naznačil okresný súd, nakoľko čl. 127 ods. 1 Ústavy zakotvuje princíp subsidiarity, ktorý v spojení s čl. 53 ods. 1 zakladá elementárnu podmienku, že ústavný súd môže konať o sťažnosti a vecne sa ňou zaoberať len v prípade, ak sa sťažovateľ nemôže a v budúcnosti ani nebude môcť domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom a prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Odvolací súd v tejto spojitosti tak prisvedčuje argumentu obsiahnutému v odvolaní, že v prípade, ak by si žalobca nárok uplatnený v tomto konaní uplatňoval priamo na Ústavnom súde SR, je zrejmé, že táto ústavná sťažnosť by musela byť - v zmysle ustanovenia § 25 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov - odmietnutá z dôvodu nedostatku právomoci Ústavného súdu SR predmetnú vec prejednať a rozhodnúť.

35. Odvolaciu súdu v tomto štádiu konania neprináleží posudzovať, či žalobca bude alebo nebude úspešným vzhľadom na jeho povinnosť tvrdenia a preukázania dôvodnosti žaloby a unesenie dôkazného bremena, avšak zastavením konania došlo zo strany súdu prvej inštancie k nesprávnemu procesnému postupu, ktorým znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces a uvedený nedostatok vzhľadom na nesprávne právne závery okresného súdu, pre ktoré nedošlo k vykonaniu dokazovania v žiadnom rozsahu, nemožno odstrániť v odvolacom konaní. Z tohto dôvodu odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušil a vec v súlade s ustanovením § 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

36. Okresný súd v následnom konaní posúdi žalobu, ktorou sa žalobca domáha ochrany svojho subjektívneho osobnostného práva, pričom odvolací súd zdôrazňuje, že predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je nielen zistenie, že žalobca je fyzickou osobou, ktorej osobnostné práva boli porušené alebo ohrozené v relevantnej intenzite, ale rovnako zistenie, že žalovaný (fyzická alebo právnická osoba) sa dopustil konania, ktoré žalobca považoval za neoprávnený zásah do jeho chránených osobnostných práv. Režim ochrany osobnosti je postavený na princípe zodpovednosti pôvodcu zásahu za ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach. Zákon nedefinuje pojem zásah, ani nepodáva výpočet konkrétnych foriem zásahov, ktorými môžu byť dotknuté osobnostné práva. Je ním však bezpochyby tak aktívne konanie ako aj pasívne správanie, ktoré má v zákone uvedené znaky. Týmto znakmi sú predovšetkým neoprávnenosť zásahu a jeho objektívna spôsobilosť negatívne zasiahnuť do zákonom chránených osobnostných práv fyzickej osoby. Medzi neoprávneným zásahom a poškodením (ohrozením) niektorého z osobnostných práv, však musí byť vzťah príčinnej súvislosti (kauzálneho nexusu).

37. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 CSP).

38. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).